

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

Dětská skupina Miniškolka Rolnička

Příloha smlouvy č. 2

Charakteristika plánu výchovy a péče

Péče a výchova v dětské skupině probíhá v úzké spolupráci s rodiči dětí. Plán výchovy a péče je zaměřen na rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte. Ve vztahu mezi pečujícími osobami a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Plán výchovy a péče vymezuje základní požadavky a podmínky pro činnost v dětské skupině a zahrnuje všechny složky výchovy (rozumovou, pracovní, mravní, estetickou a tělesnou).

Pro děti vytváříme rodinnou atmosféru plnou pohody, kde najdou nové kamarády, se kterými prožijí spoustu radostných a pěkných chvil při společných hrách. Klademe důraz na socializaci dětí a vytváříme podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte s ohledem na individuální přístup. Veškeré aktivity jsou přiměřené věku a schopnostem dětí.

Cíl plánu výchovy a péče

Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy. Připravit děti do života, pěstovat porozumění, přátelství a cit nejen v sobě samému. vést děti, aby se naučily základním činnostem a dovednostem, odpovídající danému věku, a to pro ně zábavnou formou. Zároveň jim poskytneme prostor pro spontánní zábavu, při zajištění odpovídající bezpečnosti. Naší snahou je rozvíjet dítě, podporovat jeho učení a poznávání světa, jehož je součástí. Vůči dítěti nejsou používány nepřiměřené výchovné prostředky nebo omezení anebo takové výchovné prostředky, které se dotýkají důstojnosti dítěte nebo které jakkoli ohrožují jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.

Výchovná a pečující činnost

- Respektujeme individuální a věkové zvláštnosti dětí.
- Napomáháme socializaci dětí ve skupině vrstevníků.
- Seznamujeme se s pravidly chování ke vztahu ke druhému.
- Napomáháme rozvoji řečových a komunikativních dovedností.
- Pomáháme vytvářet bohatou slovní zásobu.
- Podporujeme správné hygienické návyky, udržování osobní hygieny, podporujeme k samostatnosti při oblékání, stolování.
- Rozvíjíme inteligenci – vedeme děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumávání věcí do hloubky, pozorování a objevování.
- Rozvíjíme paměť a pozornost.
- Rozvíjíme představivost a fantazii.
- Rozvíjíme jemnou motoriku – koordinace ruky a oka. Děti se naučí zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a materiály.
- Rozvíjíme hrubou motoriku – ovládat chůzi i chůzi v terénu a do schodů, běh, poskoky, lezení, prolézání, udržet rovnováhu, mít tělesnou obratnost a pružnost odpovídající věku dítěte.
- Osvojujeme si zásady zdravého životního stylu.

- Učíme se existenci řádu, pravidel a mantinelů v každodenních činnostech a situacích.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu, poznávání jiných kultur a citlivý přístup k nim
- Respektujeme také citlivý přístup ke genderovým aspektům v oblasti rozvoje dovedností a schopností dětí adekvátně k věku dítěte v komunikaci i v činnostech. Pečující osoby dávají dětem přirozený prostor k přirozené volbě hraček, her i pomůcek.
- Část dne je vyhrazena pobytu venku. Časový pobyt venku je zohledněn podle aktuálního počasí. (Procházky v blízkém okolí, hraní si na hřišti, pobyt na zahradě u DS apod.). V zimním období je pobyt venku omezen dle počasí.

Aktivity v dětské skupině

- Hudební – společný zpěv, učení se nových písniček, vnímání melodie, učíme se rytmu.
- Pohybové – rozvoj jemné a hrubé motoriky, podpora fyzického vývoje. Řítkanky s pohybem. „Zdravé cvičení“
- Výtvarné tvoření – malování vodovými, prstovými barvami, kreslíme pastelkami, dbáme na správné držení štětce, pastelky), práce s dalšími materiály (jemná motorika). Rozvíjíme představivost, kreativitu a fantazii.
- Hrátky s knížkou – vyprávění pohádek, příběhů, básniček, práce s knížkou k danému tématu (rozvoj řeči, slovní zásoby, myšlení,...)
- Anglický koutek – děti zábavnou a hravou formou poznávají základní slovíčka anglického jazyka. Učíme se anglické písničky s pohybem.
- Společné programy pro děti a rodiče (Drakiáda, vánoční vystoupení, karneval)
- Aktivity spojené s činností rodičů (návštěva KHS ZK, knihovna, zubní ordinace, canisterapie)

Sebeobsluha v dětské skupině Miniškolka Rolnička

Zaměřujeme se hlavně na tyto oblasti sebeobsluhy:

- ✓ Oblékání (svlékání)
- ✓ Samostatnost u jídla
- ✓ Samostatnost při vytváření hygienických návyků (mytí rukou, vyprazdňování – odstranění plenek)

Jakým způsobem vedeme děti v dětské skupině k sebeobsluze a samostatnosti?

- trpělivým, nenásilným přístupem
- respektujeme individuální tempo osvojování návyků
- vždy bereme v úvahu zralost dítěte
- chválíme a motivujeme k dalšímu učení
- v rámci podpory sebeobsluhy mají děti k dispozici dětské toalety, nočníky, umyvadla, ručníky
- děti mají po celou dobu pobytu volný přístup ke svému pití
- dítě má volně přístupné nádobí, tácky s jídlem a samo má možnost se rozhodnout jaké jídlo a jaké množství jídla sní
- pečující osoby dohlížejí na to, aby byly děti syté a dodržovaly pitný režim
- dítě se přirozeně učí manuální zručnosti, díky které může zažívat pocit samostatnosti

Dítě od 1,5 roku do 3 let

Pro dítě je zařazení do dětské skupiny nejčastěji první sociální zkušeností mimo rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Pečující pracovník zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů mezi vrstevníky.

Během pobytu v dětské skupině Miniškolka Rolnička získají děti poznatky ze všech povinných interakčních oblastí.

Dítě a jeho tělo – Chceme podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebe obslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům a návykům.

Zachovávat správné držení těla, sladit pohyb s rytmem, hudbou a zpěvem, mít povědomí o těle, umět pojmenovat části těla.

Dítě a jeho psychika – Cílem je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, kreativity a sebevyjádření. Povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznání a učení.

Jazyk a řeč - Správně vyslovovat, ovládat dech, vyjadřovat samostatně a smysluplně svoje myšlenky, pocity, formulovat otázky, naučit se z paměti říkanky, poznat některá písmena, číslice, projevat zájem o knížky.

Poznávací schopnosti, představivost, fantazie - Soustředit se na činnost a udržet pozornost, učit se a postupovat podle pokynů a instrukcí.

Sebepojetí, city, vůle – Na určitou dobu se odloučit od rodičů, uvědomovat si svou samostatnost, ovládat své city a přizpůsobovat své chování situacím, vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas, odmítnout nechtěné, prožívat radost, soustředit se na činnost, respektovat pravidla.

Dítě a ten druhý – Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Navazovat kontakty, překonat stud, respektovat dospělé osoby, komunikovat s dětmi, navazovat dětská přátelství, respektovat potřeby jiného dítěte, spolupracovat s ostatními, bránit se projevům násilí a ubližování jiného dítěte, požádat druhého o pomoc.

Dítě a společnost - Cílem je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními. Uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje. Vytvářet podmínky pro vznik správných mezilidských vztahů, učit se chovat a jednat s ohledem na druhé.

Dítě a svět – Naším cílem je založit u dítěte povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Základní postoj dítěte k životnímu prostředí.

Poznání jiných kultur. Rozvoj úcty k životu ve všech formách. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově, v dětské skupině, v blízkém okolí). Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát na pořádek, čistotu, starat se o rostliny, chránit přírodu a okolí, živé tvory, ...)

Dítě a příroda - Předpokladem harmonického rozvíjení environmentální senzitivity je především dostatek kvalitního kontaktu s přírodním prostředím. Takový kontakt by měl být pozitivní („hezké chvíle v přírodě“) a zapamatovatelný. Děti jsou minimálně 1 hodinu ve venkovním prostředí. Na zahradě DS děti za pomoci pečující osoby sází zeleninu, pečují o zasazené bylinky. V zimním období plníme s dětmi krmítka pro ptáčky a vysvětlujeme proč je to potřeba.

Děti se učí naslouchat přírodě, rozeznávat zvuky přírody, ve výtvarných činnostech používají přírodní materiál. V neposlední řadě s dětmi třídíme odpad.

Cílem environmentální výchovy je vést děti k poznávání přírody – rostliny, stromy, keře, zvířata, vychovávat v dětech smysl pro krásu v přírodě a estetiku prostředí a vytvářet potřebu pečovat o přírodu a život v ní, chránit ji jako nepostradatelnou součást životního prostředí člověka:

K dosažení těchto cílů:

Pořádáme:

- výlety, exkurze (oslavy Dne Země, mini ZOO, KovoZoo ...)
- využití přírodnin a přírodních materiálů v pracovních činnostech
- oslavy (1. Jarní den, Den stromů, Den vody, Den dětí, Den s autismem, Den s downovým syndromem)
- vytváříme a staráme se o bylinkovou zahrádku
- aktivní pohybová a smyslová cvičení (hledání zvířecích stop, pexeso přírody)
- pozorování přírody – spontánní, řízené
- malování přírodními barvami

- sluchové, hmatové a čichové hry
  - práce s knihou
  - příběhy a pohádky s přírodní tematikou (četba, kresba, vyprávění)
  - třídění odpadu v DS
  - pracovní činnosti na zahradě DS – pletí, hrabání listí, sázení
  - vycházky do přírody
-

Jednotlivé oblasti výchovy a péče v rámci celého roku se prolínají, vycházejí z aktuálních a individuálních potřeb dětí, jejich věku a jejich rozvojových možností.

Činnosti jsou tedy přizpůsobovány nejen věku a schopnostem dětí, ale i tématu určitého měsíce:

Září – téma „Vítáme vás v Rolničce“ – Děti si zvykají na nové prostředí, učí se poznat svou značku (zvířátko), učí se sebeobsluhu, hygienu, úklid hraček, hygienu, poznávají jména pečujících osob, sbíráme přírodní materiály, chodíme na krátké procházky. Připravujeme se na Drakiádu.

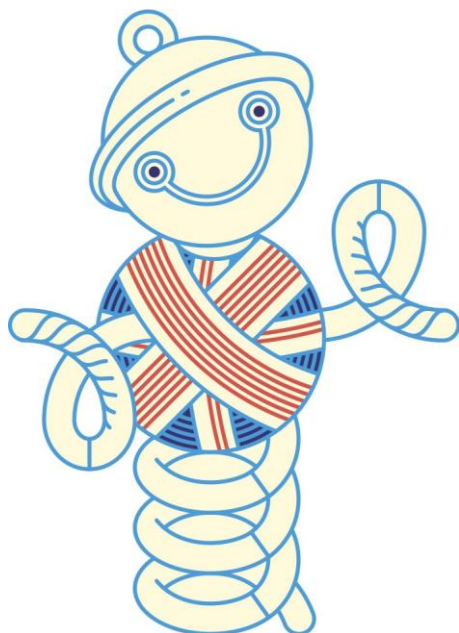
Říjen – téma „Podzim přichází“ – děti si budou všimát změny ročního období, počasí, pozorováním změn v přírodě, děti při výtvarných aktivitách budou používat přírodních materiálů, které nabízí podzim. Děti si vyrobí svou halloweenskou dýni. Proběhne Dýňování a zamykání zahrady.

Listopad – téma „Listí padá“, probíhá nacvičování na Mikulášskou nadílku. Stále se věnujeme pozorováním změn počasí. Sbíráme přírodní materiál a vyrábíme dekorace.

Prosinec – téma „Těšíme se na Ježíška“, na začátku měsíce proběhne Mikulášská nadílka s návštěvou Mikuláše, povídání o vánočních zvycích, učíme se koledy, pečeme perníčky, vyrábíme zimní výzdobu, proběhne Vánoční besídka pro rodiče – rozdávání dárků. Jaké oblečení se nosí v zimě.

Leden – téma „Paní Zima“, na začátku ledna zavzpomínáme na Vánoce, povídáme si, jak jsme dostali dárky, stavíme sněhuláka, hrajeme si ve sněhu, plníme krmítko pro ptáčky, povídáme si o zvířátkách v zimě. Rozebíráme zimní sporty.

Únor – téma „**Fašankové veselí**“, změny v přírodě, čtení pohádek, oblíbené pohádkové postavy, výroba a hra na pohádkové postavy, zvyky a obyčeje v období masopustu, vše bude završeno Karnevalem.

Březen – téma „**Probouzení Jara**“ – slavíme Velikonoce – zvyky, malování vajíček, atd. Tento měsíc je měsícem „Knihy“ a proto si povídáme o knížkách, jak s nimi zacházet, čteme si pohádky, navštěvujeme místní knihovnu.

Duben – téma „**Měsíc Země**“, aktivity se budou zaměřovat na ekologickou výchovu, vyrábíme předměty z ekologických zdrojů, slavíme Den Země, sázíme semínka na zahradě. Povídáme si o člověku a jeho vztahu k přírodě. Probíráme narození nových zvířátek, starost rodičů o svá mláďata, odemykáme zahradu.

Květen – téma „**U nás doma**“, rozvíjíme téma rodiny. Kdo jsem já, sourozenci, vztahy v rodině. Děti se připravují na svátek matek, nacvičujeme na závěrečné vystoupení pro rodiče, užíváme si zahrady.

Červen - téma „**Na prázdniny bezpečně**“, slavíme den dětí, opakujeme si, co jsme se naučily a dozvěděly. Loučíme se s kamarády. Učíme se chovat na veřejnosti a povídáme si o bezpečnosti na ulici. Začíná léto – letní sporty. Sbíráme první dozrálé plody na zahrádce, pořádáme Zahradní slavnost pro rodiče.

Červenec - Srpen – téma „**Letní radovánky**“ – dovolená, pikniky, zážitky, pobyt v přírodě, upevňujeme komunikační dovednosti, čteme si a rozšiřujeme slovní zásobu. Loučíme se s kamarády a vítáme nové.